CUVANT AL SFANTULUI IOAN GURA DE AUR PENTRU SUFLET SI PENTRU NADEJDE

TALMACIT DE
PREOTUL PROFESOR ISAIA A. NICOLESCU
CAMPULUNG MUSCEL

EDITURA ARHIEPISCOPIEI BUCURESTILOR, SECTIE CULTURALA
BIBLIOTECA „APOSTOLUL”
1938

Cuvânt al Sfântului Ioan Gură de Aur

Pentru suflet şi pentru nădejde

Cei cari au fapte bune, şi *credinţă la Dumnezeu nu au,* se aseamănă ca trupurile cele moarte, care sunt îmbrăcate cu haine bune şi înfăşurate cu giulgiuri, dar n'au simţirea bunătăţilor.

Pentru că ce folos este omului, cu faptele cele bune să fie îmbrăcat şi să aiba suflet mort şi nesimţitor, fără de credinta. Faptele oare, nu se fac întru nadejde de răsplătire? Dar de vreme ce pe poruncitorul ostenelii nu-l ştii, pentru cine te osteneşti şi te trudeşti?

Caci şi oamenii întâiu grijesc pentru viata lor şi mai pe urmă socotesc de hrana lor.

Întru acest chip dar, să cade sa *avem întâi nadejdea vieţii lui Hristos,* şi apoi sa ne hrănim întru bunele fapte, pentru ca ceia ce nu se hrăneşte, nu poate să traiasca, aşişderea şi cela ce nu e viu, nu se poate hrăni.

Asa că, cela ce lucrează fără de credinta si dreptate, nu poate să trăiască, caci talharul crezând s'a îndreptat; iar si fara de faptele credinţei, nu ne putem invrednici împărăţiei lui Dumnezeu.

Drept aceia, nu zice că n'am luat vreme să mă pocăesc, că am trăit cu credinţă şi lenevindu-mă de faptele cele bune, m'am scăpat de pedeapsă.

Mărturisitu-s'a şi Cornelie întru milostenii şi rugăciuni, dar pe Hristos nu-L cunoştea. Iar de vreme ce L-a văzut pre dânsul, *Ochiul adevărului, adică Marele Judecător, cela ce ştie toate, Hristos,* cu toate că bune erau faptele lui, iar credinţă neavând, pentru aceia erau moarte.

Iar Domnul trimise înger către el, ca să laude intru fapte pe cela ce bine se ostenea şi să-l încunune cu credinţă.

Si zise către el îngerul: Cornelie, rugăciunile tale şi milosteniile tale s'au suit înaintea lui Dumnezeu; trimite la Iopi şi cheamă pe Simon, care se cheamă Petru şi dacă va veni îţi va spune cuvinte dumnezeeşti, pentru care cuvinte te vei pocăi şi tu şi toată casa ta.

Pentru că încă nu avea mântuirea cu faptele cele bune, până ce n'au intrat la mijlocul faptelor credinţa.

Ascultă şi o întâmplare a unui filosof elin, pe care l-a chemat un boier mare să-l ospăteze.

Şi dacă a mers acolo filosoful, văzu cum strălucea tot palatul acelui boier, că şi pe jos, pretutindenea, era cu aur şi unde era masa, era

împodobită cu perne de fir. Atuncea zise filosoful către boierul acela: eu nu te laud întru aceasta, căci ai împodobit casa ta toată, dar aici n'ai numai oameni tineri chemați, ci ai şi bătrâni şi când vor vrea să scuipe n'au loc, fără numai în obrazu-ți; căci numai obrazul îți este gol, fără de aur.

Vezi cum este omul acela, batjocorit de toți oamenii, când cele din afară ale trupului împodobeşte, şi sufletul lui nu-l vede, fiind gol şi rănit de multe păcate, care muncă şi pedeapsă va primi.

Pentru că de va pierde cineva bani omeneşti, va putea iarăşi să-i câştige şi să-i dea; aşişderea case, slugi, sau alte moşii de va pierde, poate sa le mai câştige, iar sufletul de va pierde, alt suflet nu va mai putea câştiga; măcar să fii împărat a toată lumea.

Şi de vei da lumea toată, nu vei putea să mai răscumperi sufletul.

Dumnezeu a dat toate perechi firii noastre: doi ochi, două urechi, două mâini, două picioare, că de se va betegi o parte, cu cealaltă să avem mângâiere întru trebuința noastră.

Iar sufletul numai unul ne-a dat, şi dacă îl vom pierde şi pre acela, cu ce vom trăi?

Sufletul care se va prilesti întru iubirea de arginți şi întru iubirea banilor, nu va putea lesne să se isbavească. Că precum pasărea care se prinde în vergele ce se pun cu vasc, nu mai are scăpare, aşa este şi iubitorul de arginți, sufletul odată căzând la necunoştința mântuirii lui, nici de cum nu mai poate veni din necunoştintă, la cunoştință, ci umblă rătăcit pretutindenea întru poftele cele dobitoceşti, până ce întru acea râpă a pierzării, va surpa mântuirea lui.

Că precum ramatorul, tăvălindu-se în noroi, se bucură, aşa şi sufletul, întru acea obişnuire afundându-se, nici odată nu cunoaşte greutatea mare a păcatelor.

Şi precum pământul fără umezeală, nici odată nu răsare sămănături, întru acest chip şi în sufletul, care nu este luminat de dumnezeieştile Scripturi, rod duhovnicesc nici odată nu răsare.

Şi precum pământul, de nu se va semăna într'ânsul, răsare iarbă nefolositoare, aşa şi sufletul, care nu socoteşte moartea, pururea pofteşte lucruri stricătoare şi rele.

Şi precum fierbinețeala aduce sete la trup, aşa usucă pe suflet trufia şi dintru înălțarea firii vine la pofte rele.

Şi cela ce se leneveşte a curați rana cea mică, dobândeşte multe rane şi putreziciuni, şi pre urmă moarte.

Asemenea este şi la suflete, că cei ce nu se spovedesc de păcatele cele mici şi fac încontinuu, se nasc păcatele cele mai mari. Şi pentru aceia, timp pământesc a dat Dumnezeu nouă aici, ca să-l ridicăm către cer şi nu pentru trup, să pogorîm şi sufletul la pământ, şi de la pământ la iad.

Mare ciudă! Cum toți ne uităm la lucrurile cele trecătoare şi de cele viitoare şi vecinice nimeni nu gândim; numai spre dobândirile cele trupeşti ne nevoim pururea. Iar sufletele noastre le lăsăm de se ard într'o mare foamete

duhovnicească; şi în toate zilele mii de răutăţi şi de rane ale păcatelor pătimim şi primejdii şi întristări şi pagube, şi boale, pentru care în tot chipul muncim, să tămăduim trupul, iar sufletul nu-l vedem, fiind necurătit şi întinat, ca cu trupul cel muritor împreună, muncilor celor fără moarte să-l dăm.

Drept aceia jeluesc şi plâng, multa necunoştinţă care au sufletele oamenilor.

Eu aş vrea să găsesc un deal foarte înalt, să ma sui pre dânsul, să văd toate neamurile oamenilor; după acela aş vrea să am un glas foarte mare, care să se audă în toată lumea şi să strig cuvântul lui David care zice :

O ! fii oamenilor, până când să fiţi cu inimile foarte îngreuiate?

Pentru ce iubiţi deşertarea şi poftiţi minciuna ?

Pentru că, cum nu este aceasta fără cuviinţă? Că la trupurile noastre când se întâmplă de îmbolnăvesc, aducem doctori şi bani cheltuim, şi tot felul de chin suferim, până se scoate durerea şi scârba dintru noi; iar sufletul nostru, în toate zilele şi în tot ceasul bolnav fiind şi surpat şi pierdut şi nici o mângâiere de la noi n'are.

Pentru că nu zicem, că cele ce are rană va muri, ci cela ce nu se tămăduieşte, acela va muri; iar pe cela ce-l taie la rane sau îl ard, acela zicem, că mai mult merge spre sănătate.

Nu doar că nu simţim durerea tăieturii şi arsurii, ci dela durere ne uităm la sănătate.

Aşa şi pentru suflet, se cade să îngăduim pedeapsa de la cei ce ne bântuiesc şi ne chinuiesc pre noi, că cu aceasta va dobândi sufletul sănătate.

Iar pre cei păcătoşi, care rămân nemunciţi şi nechinuiţi, să-i plângem şi să'i jelim; *pentru că cela ce are nădejdi bune, şi nădăjduind şi grijuind pentru bunătăţile cele viitoare, de aici din aceasta lume, au gustat bunătăţile împaraţiei cerurilor, pentru că nici un bine nu întinereşte sufletul şi nu-l face aşa de luminat, ca nădejdea cea buna, a celor viitoare bunatati.*

Că cei mai mulţi oameni, la podoaba trupului, cu toată grija şi nevoinţa lor, sfârşesc avutia lor; iar pe suflet îl părăsesc, flămând şi secetos de cuvântul lui Dumnezeu.

Şi nici osteneală nu suferim, şi nici bani nu dăm, *ci numai de am vrea să facem îndreptare sufletului, toată îndreptarea o vom face.* Iar aceasta de nu o vom face, mare pedeapsă şi muncă vom avea, la munca cea de veci, precum şi cei ce sunt închişi, sunt în legături pururea trişti.

Şi ce multă frică au în ziua aceia, cei ce vor sta înaintea uşii Judecătorului şi mai vârtos *când vor auzi glasul Judecătorului, de frică se înneacă şi se fac ca nişte morţi....* Aşa se teme şi sufletul când va să se despartă de trup, că fiind a merge la judecata cea înfricoşată şi şi negreşită a lui Hristos, pentru aceia îi este frică şi tremură şi se ispiteşte să fugă din mâinile îngerilor.

De vreme ce atuncea, orice va fi luat de la cineva, sau a lăcomit, sau cumva a fost vrăjmaş, au cu drept, au cu strâmbul, sau alt rău va fi făcut, înaintea lui stau toţi pârâşii şi cu amar îl pedepsesc.

Pentru aceia, a fost făcut sufletul nostru nemuritor, ca să fie şi trupul nemuritor, pentru ca să dobândim veşnicile bunătăţi.

Iar de eşti la pământ prins ca cu nişte piroane, şi cerul este gata şi deschis ca să te primească, socoteşte cu gândul tău, câtă batjocorire, câtă necinste este, *când Dumnezeu dăruieşte cele cereşti, şi tu nu voieşti, nici gândeşti şi alegi pământul, mai bun decât cerul,* căruia să ne învrednicim toţi, cu darul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, căruia se cuvine toată mărirea, cinstea şi închinăciunea în veci vecilor. Amin.